

Kurjer Łódzki

Nowy

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnoszeniem do domu i na prowincji rocznie Mk. 27, półrocznie Mk. 13,50, kwartalnie Mk. 6,75, miesięcznie Mk. 2,25. W zagranicą kwartalnie Mk. 7,50

Wtorek, 19 marca 1918 r.

CENA OGŁOSZENIA: Na stronie [a] w tekście mk. 1,75 f. za wiersz pet. jedno-linowy. Nekrologia i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyczaj. 50 f. za wiersz pet. Drobnie po 7 f. za wiersz.

Bulgarzy.

O ile sędzić można z dotychczasowego układu stosunków politycznych na półwyspie Bałkańskim, bułgarzy zajmują tam pierwszorzędne stanowisko wśród ludów słowiańskich. Czarnogóra bowiem i Serbja, zmęczone szeregiem długotrwałych wojen, choćby, co jest wielce prawdopodobnem uzyskały z powrotem byt niezależny w dawnych granicach, to jednakże zajął na plan drugi i będą zmuszone szukać oparcia o państwa ościennie, niezdolne do odegrania mniej lub więcej wybitniejszej roli politycznej, tembardziej, że wpływy Rosji, protektorki serbów, na długo, jeśli nie na zawsze, zostały unicestwione. Tymczasem Bułgarja, powiększona o Dobrudżę, znaczną część Macedonii i wybrzeża morskie, posunawszy swoje granice południowe do linii Enos-Midja, stanie się istotnie najsilniejszym ze słowiańskich państw bałkańskich. Bułgarzy w istocie rzeczy nie są czystym szczeblem słowiańskim, pochodzą albowiem z plemienia fińsko-uralskiego, osiadłego nad dolnym biegiem Wołgi, od której nazywano ich Wołgarami, co w następstwie przerodziło się na bułgarów.

W 500 lat po Chrystusie przeszli oni przez Dunaj do starożytnej Midyi Wschodniej, krainy słowiańskiej, położonej pomiędzy Dunajem a Bałkanami i, podobnie tamtejszych słowian, założyli państwo, toczące bezustannie walki z cesarstwem Bizantyjskiem.

W IX wieku zleli się z otaczającymi ich słowianami, przyjęli ich język i obyczaje, a w roku 1018 wiarę chrześcijańską według obrządku wschodniego.

Podbici w następstwie przez bizantyzyków, pozostawali pod ich panowaniem do roku 1186, kiedy wołoski Piotr i Asan podburzyli ich do powstania, rezultatem którego było założenie wołosko-bułgarskiego państwa Asanidów, które od roku 1289 do 1299 holdowało tatarom. W roku 1376 zdobyli je turcy. Od tego czasu bułgarzy pozostawali wciąż pod panowaniem tureckim, czyniąc od czasu do czasu powstania, krwawo tłumione.

Najkrwawsze wybuchło w roku 1876 i spowodowało wybuch wojny turecko-rosyjskiej, pomyślanej dla ożęta Rosji, której wojska podeszły pod sam Konstantynopol. Interwencja mocarstw zachodniej i środkowej Europy, zwłaszcza też stanowisko Austro-Węgier, uratowały wówczas Turcję od ostatecznej klęski. Zebrał się kongres w Berlinie, który w roku 1878 proklamował Bułgarję niezależnem księstwem, zaś kraj, położony na południowym stoku Bałkanów, Rumelię, lennem księstwem tureckim. Bułgarja nie otrzymała wówczas Dobrudży, która przypadła Rumunii, wzamian za odebranie jej na rzecz Rosji Besarabję. Kongres berliński rzucił koszt niezgody pomiędzy Rosję a Austro-Węgry, których wpływy poczęły się ostro ścierać na Bałkanach, co stało się zarzewiem wojny obecnej.

Pierwszym księciem Bułgarji, pozostającej pod wpływami rosyjskimi, został książę Aleksander Batenberg, zarazem z ramienia mocarstw kongresowych generał-gubernator Rumelji Wschodniej.

Książę Aleksander Batenberski przy pomocy pierwszego swego ministra Stambułowa dążył stale do wyzwolenia Bułgarji z pod wpływów rosyjskich, co naraziło go na niechęć dworu petersburskiego. W roku 1885 przyłączył on Rumelię wschodnią do Bułgarji, co znów nie podobało się Serbji. Wybuchła wojna serbsko-bułgarska, zakończona pobiciem serbów przez bułgarów pod Sliwnicą. Zwycięstwo to kosztowało księcia Aleksandra koronę, musiał bowiem abdykować i wyjechać z Bułgarji.

W roku 1887 bułgarzy powołali na tron Ferdynanda księcia Koburskiego, który po pierwszej wojnie zjednoczonych państw bałkańskich z Turcją proklamował Bułgarję Królestwem. Spór o podział łupów wywołał drugą wojnę bałkańską.

Tym razem sprzymierzone Grecja i Serbja i Rumunia wystąpiły przeciw Bułgarji, której serbowie odebrali znaczny pas ziemi, a rumunowie zajęli Dobrudżę, przyłączoną po pierwszej wojnie bałkańskiej do Bułgarji.

Kongres bowiem berliński dał rumunom tylko część błotnistej Dobrudży, pozostawiając uście Dunaju przy Bułgarji, co po drugiej wojnie bałkańskiej rumunowie zajęli prawie bez wystrzału. Traktat bukareszteński, regulujący stosunki na Bałkanach, po drugiej wojnie bałkańskiej, rozgorczył Bułgarję i to było głównym powodem wystąpienia jej po wybuchu wojny obecnej po stronie państw centralnych.

Bułgarja, utworzona przez kongres berliński, wraz z Rumelią Wschodnią, obejmowała obszar 96660 kilom. kwadr., na których mieszkało około 4 milionów ludności, w tej liczbie było 607600 turków, a 2 i pół miliona bułgarów, resztę ludności stanowili serbowie, rumuni, żydzi. Pięć szóstych części ludności wyznawało wiarę chrześcijańską obrządku wschodniego z egzarchą bułgarskim na czele. Kraj był słabo uprzemysłowiony, ludność zajmowała się głównie rolnictwem i hodowlą bydła. Handel zamienny był dość rozwinięty przy pomocy 8 portów na Dunaju, z których do najruchliwszych należał Ruszczuk, Warna i Łom Palenka. Główny przedmiot wywozu stanowiło zboże, owoce, wina, skóry; przywóz zaś stanowiły bawełna surowa, towary manufaktury, sukna, wyroby galanteryjne, żelazo, węgiel, nafta, przedmioty zbytku, wina i t. p.

Jaka będzie dalsza przyszłość Bułgarji—przewidzieć trudno, zwłaszcza wobec nieskończonej jeszcze wojny powszechnej, obfitującej w różnorodne niespodzianki. Zdaje się jednak, że wyjdzie ona z tej wojny znacznie wzmocniona na siłach i prawdopodobnie odegra w przyszłości ważną rolę w historii ludów słowiańskich półwyspu Bałkańskiego.

Bułgarzy są gorąco do swej Ojczyzny przywiązani, zdolni i pracowici. Dbają też bardzo o szerzenie

w kraju oświaty, której służy dwa naście przeszło szkół średnich i gęsta sieć szkół ludowych.

St. Ło.

Z parlamentu Rzeszy.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego kanclerz Rzeszy, hr. Hertling w omówieniu traktatów pokojowych z Rosją i Finlandją powiedział m. in. co następuje:

Nie mam zamiaru wdawać się w sądy, jakie przytoczą u mocarstw nieprzyjacielskich znalazł pokój z Rosją. My ani chwili nie myśleliśmy o tem, by występować przeciwko słusznym życzeniom i dążeniom Rosji, wyswobodzonej z pod caryzmu.

Traktat pokojowy nie zawiera żadnych warunków, uwłaczających Rosji, niczego z przytłaczającego odškodowania na wydatki wojenne, przywłaszczenia siłą terytorjów rosyjskich państw kresowych zostały wydzielony z rosyjskiego związku państwowego, to odpowiada to własnej woli tych krajów, uznanej przez Rosję. Wobec nich stoimy na wyrazem przemieszanych dawniej stanowisku, iż pod potężną osłoną Rzeszy niemieckiej mogą one nadawać sobie takie ukształtowanie państwowe, jakie odpowiada ich stosunkom i kierunkowi ich kultury, oczywiście z uwzględnieniem naszych interesów.

W Kurlandji rozwój ten czyni największe postępy. Jak wiadomo, przed kilkoma dniami poławiła się tutaj deputacja, wysłana przez kurlandzką Radę krajową, jako instancję, uznaną za miarodajną. Zażądała ona wyswobodzenia kraju z dotychczasowych związków państwowych i wyraziła życzenie ściślejszej łączności gospodarczej, militarnej i politycznej z Niemcami. (Uznanie). W odpowiedzi, jaką polecił mi dać J. C. M. jako, według prawa narodów, przedstawiciel Rzeszy niemieckiej, uznałem samodzielną Kurlandję, zaś zamierzone ściślejsze złączenie się z państwem niemieckim, odpowiadające dawnym stosunkom kulturalnym, datowanym od setek lat, przyjąłem z wdzięcznością i radością, zastrzegając sobie decyzję ostateczną co do ukształtowania politycznego, dopóki stosunki tamtejsze nie skonsolidują się dalej, a miarodajne czynniki konstytucyjne nie zajmą definitywnego stanowiska.

Co dotyczy Litwy, to uchwała, przewidująca ściślejszą łączność z państwem niemieckim, zapadła już w roku poprzednim. W najbliższych dniach spodziewam się delegacji tamtejszej Rady krajowej, która winna obwieścić ponownie tę uchwałę, a wówczas nastąpiłoby również uznanie Litwy za twór niezależny i samodzielną. Na dalszy rozwój kształtowania się politycznego oczekujemy ze spokojem.

Nieco inaczej rzeczy się mają w Liwonji i Estonji. Obydwa te kraje znajdują się na wschód od linii granicznej, ustalonej w traktacie pokojowym, zostaną jednakże, w myśl artykułu 16 traktatu z Rosją, obsadzone przez niemiecką władzę polityczną, dopóki bezpieczeństwo nie będzie tam

zapewnione przez własne urządzenia krajowe i zostanie przywrócony porządek państwowy. Wówczas i dla tego kraju nadejdzie chwila nowej orientacji politycznej. Spodziewamy się i pragniemy, by i te kraje nawiązały bliski stosunek przyjazny z Rzeszą niemiecką, jednakże tak, by nie wyłączały on pokojowych stosunków z Rosją.

A teraz jeszcze kilka słów o Polsce, która nie została cokolwiek wymieniona w traktacie pokojowym. Jak wiadomo, proklamacja obu cesarzy z dnia 5 listopada 1916 roku zapowiedziała wobec całego świata samodzielną tego kraju. Wynika stąd, że bliższe ukształtowanie się tego nowego tworu państwowego może nastąpić tylko na podstawie pertraktacji pomiędzy Niemcami i monarchją dunajską z jednej strony, zaś Polską z drugiej. Ostatnio sfery polityczne Polski podjęły u rządu i u członków parlamentu inicjatywę w kierunku ukształtowania naszego przyszłego stosunku. Zbadamy chętnie, czy i jak daleko da się z celami, nakreślonymi przez oba rządy, pogodzić współzycie z nowopowstałym państwem w trwałych i dobrych stosunkach sąsiedzkich, przy zabezpieczeniu interesów naszych.

Sprawy polskie.

Wybory do Rady Stanu mają się odbyć w pierwszej połowie kwietnia. Rada regencyjna poleciła Radzie kierownikom ministerjów ustanowienie terminu wyborów i zarządzenie, ażeby ministerjum spraw wewnętrznych wybory przeprowadziło stosownie do uchwalonej już instrukcji wyborczej. Wybory odbędą się we wszystkich 14-tu okręgach wyborczych.

Do Warszawy przybył z Dźwińska delegat centralnego Komitetu obywatelskiego, p. Alfred Idzikowski, w celu porozumienia się z rządem polskim w sprawie powrotu polskich uchodźców z Dźwińska i Witebska do kraju. P. Idzikowski złożył Radzie regencyjnej sprawozdanie o położeniu materialnem wychodźców w Dźwińsku i Witebsku, gdzie oczekuje na powrót około 20,000 polaków. Delegat C. K. O. otrzymał 50,000 mk. na pomoc dla uchodźców, czyli po 2 mk. 50 fen. dla jednego uchodźcy.

Komisję, która ma wyjechać z ramienia rządu Królestwa Polskiego do Mińska Litewskiego, w celu zbadania położenia materialnego wychodźców polskich, stanowią pp. ks. Eustachy Sapieha — przewodniczący komitetu, p. Stefan Dmochowski — zastępca przewodniczącego, Jan Dmochowski — kierownik wydziału reemigracyjnego w ministerjum spraw wewnętrznych, Wojciech hr. Kostwowski, Alfred Okołowicz — delegat ministerjum rolnictwa, p. Karszo-Siedlewski — sekretarz, dr. Jarniński i inni.

Korespondent „Vossische Zeitung” donosi z Wiednia: Wbrew pogłoskom o nowym rozstrzygnięciu

Osmą pożyczka wojenna

5 proc. Pożyczka Rzeszy Niemieckiej
4 $\frac{1}{2}$ proc. Asygnaty skarbowe Rzeszy Niemieckiej

wylosowane z 110 proc. do 120 proc.

Do opędzenia powstałych przez wojnę wydatków wyłożone zostaną dalsze 5 proc. obligacje i 4 i pół proc. asygnaty skarbowe Rzeszy w celu publicznego zamawiania.

Obligacji nie może Rzesza wypowiedzieć przed 1 października 1924 r. i dlatego nie może przedtem zmniejszyć ich stopy procentowej. Gdyby jednak Rzesza zamierzała po upływie tego terminu zmniejszyć stopę procentową, powinna wycofać i zaofiarować ich właścicielowi zwrot pożyczki po cenie nominalnej. To samo dotyczy się dawnych pożyczek. Właściciele mogą jednak każdego czasu rozporządzać obligacjami tak samo jak każdym innym papierem wartościowym (przez sprzedaż, zastaw i t. d.)

Postanowienia dotyczące się obligacji będą odpowiednio zastosowane do pretensji zapisanych w księdze długów.

WARUNKI:

I. Miejsca zamówień.

Miejscem zamówienia jest Bank Rzeszy. Zamówienia będą

od poniedziałku dn. 18 marca, do czwartku, dnia 18 kwietnia 1918 do godz. 1 w połudn.

w biurze głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych w Berlinie (pocztowe konto czekowe w Berlinie nr. 99) i we wszystkich filjach Banku Rzeszy z urzędzeniem kasowym przyjmowane. Zamówienia mogą być również uskutecznione za pośrednictwem: Pruskiego Banku Państwowego (Seehandlung) Pruskiej głównej kasy spółek w Berlinie (Central-Genossenschaftskasse), Królewskiego Głównego Banku w Norymberdze i jego filji, jak również wszystkich niemieckich banków, bankierów i ich filji, wszystkich Publicznych Kas oszczędności i ich Związków, każdego Towarzystwa ubezpieczeń na życie, każdej Spółki pożyczkowej i każdego urzędu pocztowego. Odnośnie zamówień przez pocztę zobacz liczbę 7.

Formularze do zamówień otrzymać można we wszystkich wyżej wymienionych miejscach. Zamówienia można jednak bez formularzy też i listownie uskutecznić.

2. Podział. Bieg procentów.

Obligacje są wykonane w papierach po 20,000, 10,000, 5000, 2000, 1000, 500, 200 i 100 marek z kuponami płatnymi dnia 2 stycznia i 1 lipca każdego roku. Bieg procentów rozpoczyna się 1 lipca 1918 r., pierwszy kupon jest płatny 2 stycznia 1919 r.

Asygnaty skarbowe wykonane są w oddzielnych seriach i pojedynczych papierach po 20,000, 10,000, 5000, 2000, 1000 marek z temi samymi procentami i terminami procentów co obligacje. Z tekstu każdej asygnaty skarbowej widać można do jakiej serii pojedyncze asygnaty należą.

3. Wykupienie asygnat skarbowych

Asygnacje skarbowe będą dla umorzenia wylosowane w seriach w styczniu i lipcu każdego roku, poraz pierwszy w styczniu 1919 r. i wypłacane w następującym po ciągnięciu dniu 3 lipca lub 2 stycznia 110 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej. Ciągnięcie odbywa się według takiegoż samego planu i jednocześnie z asygnacjami skarbowymi szóstej pożyczki wojennej. Przypadająca według tego planu na styczeń i lipiec 1918 r. liczba serii nowych asygnat skarbowych będzie jednak wylosowana dopiero w styczniu 1919.

Nie wylosowane asygnaty skarbowe nie mogą być wypowiedziane przez Rzeszę przed 1 lipcem 1927 r. Najwcześniej na ten termin ma Rzesza prawo wypowiedzieć je w celu wypłaty po cenie nominalnej; właściciele mogą jednak zażądać zamiast gotówki 4 proc. obligacji skarbowych wypłacanych przy dalszym ciągnięciu w 115 mk. za 100 marek wartości nominalnej, a podlegającym zresztą tym samym warunkom umarzenia. Najwcześniej 10 lat po pierwszym wypowiedzeniu ma Rzesza

znów prawo wypowiedzieć jeszcze nie wylosowane obligacje skarbowe do wypłaty ich po cenie nominalnej, lecz właściciele mają wtedy prawo zażądać zamiast gotówki 3 i pół proc. obligacji skarbowych wypłacanych w 120 mk. za 100 mk. wartości nominalnej, podlegających zresztą tym samym warunkom umarzenia. Dalsze wymawianie nie jest dopuszczalne. Wymówienie powinno być uskutecznione przynajmniej na 6 miesięcy przed wypłatą i tylko na termin, w którym przypada procent.

Na oprocentowanie asygnat skarbowych i ich umarzenie przez wylosowanie — nie licząc zwiększonego ciągnięcia przy pierwszym terminie wylosowywania (porów. ustęp 1) — będzie użyte rocznie 5 proc. wartości nominalnej ich pierwotnej kwoty. Zoszczędzone przez wylosowanie procenta będą użyte do wypłat. Asygnacje skarbowe wypłacane po cenie nominalnej przez Rzeszę na mocy wymówienia, będą nadal brały udział na rachunek Rzeszy w oprocentowaniu i ciągnięciu.

Dnia 1 lipca 1917 roku zostaną wypłacone nie wylosowane do tego czasu asygnacje skarbowe w sumie przypadającej wtedy na wylosowane obligacje skarbowe (110 proc., 115 proc. lub 120 proc.)

4. Cena przy zamówieniu.

Cena przy zamówieniu wynosi:
za 5 proc. pożyczkę Rzeszy, jeżeli się żąda papier mk. 98,—
za 5 proc. pożyczkę Rzeszy, jeżeli życzy do zapisania do księgi długów Rzeszy z zamknięciem aż do 15-go kwietnia 1919 roku mk. 97,80
za 4 i pół proc. asygnaty skarbowe Rzeszy mk. 98,—
za każde 100 marek wartości nominalnej z obliczeniem zwykłych procentów.

5. Wręczenie. Podział papierów.

Wręczenie papierów uskutecznione będzie możliwie natychmiast po zamknięciu subskrypcji. Już wpłacone przed wręczeniem kwoty będą uważane za całkowite wpłaty. Zrezygnacja miejsca zamówienia wywołuje wręczenie sumy. Specjalne życzenia do jakości papierów należy się zaznaczać w przeznaczony do tego rubryce na pierwszej stronie formularzy. W razie niezaznaczenia szczególnych życzeń zostanie jakość papierów wyznaczona przez miejsce pośrednictwa wedle jego zapotrzebowania. Później wnioski o zmiany podziału papierów nie mogą być uwzględnione.

Na wszystkie obligaty skarbowe jak również na papiery pożyczki Rzeszy po 1000 mk. i więcej będą wydane na wniosek dyrekcji Banku Rzeszy wystawione papiery pośrednie (Zwischenscheine); o treści szczegóły dotyczące się zamiany ich na właściwe papiery, będą później publicznie ogłoszone. Papiery poniżej 1000 mk., bez papierów pośrednich, będą wykończone jak można najszybciej i wydane prawdopodobnie w wrześniu tego roku.

O ile subskrybent chce zastawić w jednej z Kas pożyczkowych Rzeszy papiery 5 proc. pożyczki Rzeszy poniżej 1000 mk., które już zapłacił, lecz nie zostały jeszcze dostarczone, może postawić wniosek o wystawienie papierów pośrednich dla załatwienia pożyczki w Kasie pożyczkowej; wnioski powinny być składowane do miejsca zamówienia; papiery pośrednie nie będą wręczone subskrybentowi, lecz Bank Rzeszy przekaże je wprost Kasie pożyczkowej.

6. Wpłaty.

Od dnia 28 marca rb. mogą subskrybenci wpłacać całe zamówione kwoty. Procentować zaczną wpłacone ew. już przed tym dniem sumy, dopiero od 28 marca.

Subskrybenci obowiązani są zapłacić:
30 proc. przydzielonej sumy najpóźniej do 27 kwietn. rb.
20 " " " " " " " " " " " " " " 24 maja
25 " " " " " " " " " " " " " " 21 czerwca
25 " " " " " " " " " " " " " " 18 lipca

Wolno wpłacać częściowo wcześniej, lecz tylko w okrągłych kwotach wartości nominalnej dzielnych na 100. Również są dozwolone w każdym czasie i przy mniejszych zamówieniach wpłaty częściowe, jednak tylko w liczbach wartości nominalnej dających się dzielić przez 100; trzeba jednak dopiero wtedy wpłacać, kiedy suma przypadających już kwot częściowych wyniesie przynajmniej 100 mk.

Wpłacać trzeba w tym samym miejscu, gdzie nastąpiło zamówienie

Przypadające na 1 sierpnia br do wypłaty 80 000 000 marek 4 proc. niemieckie asygnacje skarbowe z roku 1914 seria I, przyjmuje się przy płaceniu pożyczek wojennych po cenie nominalnej — oddając procenta częściowe od terminu wpłaty, lecz najrychlejsz od 28 marca, aż do 31 lipca—jako wpłaty. Należące do tych papierów kupony pozostawia się podpisującym pożyczkę

Łącząc w obieg bezprocentowe asygnaty skarbowe Rzeszy będą — po odciągnięciu 5 proc. dyskonta od dnia wpłaty najwcześniej jednak od 28 marca do dnia wypłaty — przyjmowane jako zapłata

7. Subskrypcje pocztowe

Biura pocztowe przyjmują tylko subskrypcje na 5 proc. pożyczkę Rzeszy. Na te zamówienia może nastąpić całkowita wpłata dnia 28 marca, musi jednak być uiszczona najpóźniej do 27 kwietnia. Od całkowitych wpłat, uskutecznionych do 28 marca, otrzyma się procenta za 92 dni, wszystkich innych całkowitych wpłat do 27 kwietnia, nawet jeżeli przed tym dniem uiszczona zostanie procenta za 63 dni

8. Wymiana.

Subskrybentom nowych 4 i półproc. obligacji skarbowych wolno jest zamienić cokolwiek tych obligacji dawniejszych pożyczek wojennych i asygnat skarbowe I, II, IV i V pożyczki wojennej na nowe 4 i pół proc. obligacje skarbowe, lecz każdy subskrybent może zgłosić do zamiany tylko dwa razy tyle pożyczek (wedle wartości nominalnej) ile nowych obligacji skarbowych podpisał. Wnioski o zmianę powinny być stawione w czasie subskrypcji w tem miejscu przyjmowania zgłoszeń lub pośredniostwa, w którym zostały obligacje skarbowe podpisane. Dawne papiery trzeba oddać w wyżej wymienionem miejscu do dn. 29-go czerwca 1918 r., a wniosek mogą wręczający dawne papiery do wymiany otrzymać papiery pośrednie na nowe asygnaty skarbowe.

5 proc. obligacje wszystkich poprzednich pożyczek wojennych mogą być wymienione bez podwyżki na nowe obligaty skarbowe. Kto odda 5 proc. obligaty skarbowe, otrzyma dodatkowo 2 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej. Kto odda 4 i pół proc. obligacje 4 i 5 pożyczki wojennej wnten dopłacić po 3 mk. do każdego 100 marek wartości nominalnej.

Papiery przynoszące procenta w styczniu-lipcu powinny być oddane z kuponami procentowymi przypadającymi na 2 stycznia 1919 r., przynoszące procenta w kwietniu-październiku z kuponami procentowymi przypadającymi dnia 1 października 1918 r. Wymiana będzie ważna od 1 lipca 1918 r., tak, że ci, którzy oddali papiery z kuponami na kwiecień-październik, otrzymają na dawne pożyczki procenta za kwartał

O ile mają być do wymiany użyte pretensje zapisane w księdze długów, trzeba skierować wazewazu wniosek do administracji długów Rzeszy (Berlin SW 63, Oranienstrasse 92—94) o wydanie obligacji. Na wniosek powinna być podana uwaga dotycząca się wymiany i powinien nadejść do adm. długów Rzeszy najpóźniej do 6 maja r. b. Na to będą obligacje odpowiednie, tylko do wymiany na asygnaty skarbowe Rzeszy. Wysłana bez kuponów procentowych. Za wydanie zapłata nie będzie pójeta. Zamknięcie nie wyklucza wymiany. Obligacje powinny być oddane do dnia 29 czerwca 1918 r., w miejscach oznaczonych w ustępie 1, gdzie przyjmowane są zgłoszenia lub pośrednictwo.

• Wręczone papiery wszystkich pożyczek wojennych będą bez kosztów przechowane i administrowane na wniosek subskrybenta przez biuro głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych na podstawie warunków depozytalnych aż do 1 października 1919 roku. Deponowanie nie wymaga zamknięcia (Sperrę); subskrybent może wycofać swój depozyt; każdego czasu (także przed upływem tego terminu) Kasy pożyczkowe będą dawały na kwity depozytowe tak samo pożyczką jak na same papiery wartościowe.